

Protokoll 9/2025

Tid Torsdagen den 13 november 2025 kl. 16.45-17.15

Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset

Justering Måndagen den 24 november, §§ 1-14, 16-19, 22-25

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 13 november 2025, §§15, 20, 21

Lars Strömgren

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter

Lars Strömgren (MP), ordföranden

Dennis Wedin (M), vice ordföranden

Johan Heinonen (S)

Berit Nyberg (S)

Jimmy Lindgren (S)

Irene Dolk Castellanos (S)

Maria Mustonen (V)

Joel Höglund (V)

Jonas Nilsson (M)

Anders Lindman (SD)

Sara Svanström (L)

Hamid Ershad Sarabi (C)

Tjänstgörande ersättare

Anna Cederschiöld (M) för Svante Linusson (C)

Ersättare

Karin Jordås (S)

Björn Erdal (S)

Abdiaziz Serar (S)

Agneta Sundberg (V)

Martina Norrman (V)

Torbjörn Erbe (M)

Ann-Sofie Söderberg (M)

Robert Westerlund (SD)

Destiny Zandi Lindgren (KD)

Tjänstemän

Förvaltningschefen Gunilla Glantz, Marie Aktö, Sara Bergendorff, Niklas Domeij, Ulrika Falk, Peter Granström, Anna Green, Philip Hall, nämndsekreteraren Lykke Ask samt borgarrådssekreteraren Helena Cullemo.

§ 14

Underhållsstrategi för trafikkontoret

Dnr T2025-03001

Beslut

Trafiknämnden beslutar enligt trafikkontorets förslag:

1. Trafiknämnden beslutar att godkänna Underhållsstrategi för trafikkontoret, i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Trafiknämnden beslutar att upphäva ”Drift- och underhållsstrategi”, beslutad av trafik- och renhållningsnämnden 19 april 2010, (Dnr T2010-400-01066) samt ”Definitioner och strategi – Drift och Underhåll”, beslutad av trafik- och renhållningsnämnden 23 oktober 2007 (Dnr T2006-130-03259).

Reservation

Sara Svanström (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Hamid Ershad Sarabi (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 7 oktober 2025.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

1. Ordföranden Lars Strömgren (MP), Johan Heinonen m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Anders Lindman (SD) föreslår (se beslutet).
2. Sara Svanström (L) föreslår att nämnden beslutar att kontoret reviderar underhållsstrategin enligt det som anförts nedan, samt att därutöver anför följande:

Liberalerna delar uppfattningen att stadens offentliga rum måste vara väl omhändertagna, trygga och tillgängliga för alla. Ett välskött och attraktivt stadsrum är en grundläggande del av en fungerande stad, där människor möts, företag verkar och vardagslivet fungerar. Samtidigt menar vi att den nuvarande underhållsstrategin i alltför hög grad präglas av ett teknokratiskt och förvaltningsmässigt synsätt. Strategin beskriver tillgångar, system och processer, men i liten

utsträckning människor. För oss Liberaler är det centralt att stadens utveckling alltid ska utgå från människors frihet, ansvar och delaktighet.

Vi vill därför att en reviderad underhållsstrategi tydligare ska ta sin utgångspunkt i medborgarperspektivet. Det offentliga rummet handlar inte bara om konstruktioner och tekniska system, utan är en plats som ska utvecklas i samspel med de stockholmare som använder den. När Trafikkontoret planerar och prioriterar underhåll bör det ske i dialog med invånare, närboende och andra berörda. Invånarnas erfarenheter är en viktig del av kunskapsunderlaget och bör få påverka hur resurser fördelas och vilka insatser som prioriteras.

Liberalerna vill också att strategin ska utvecklas för att öka transparensen i hur resurser fördelas och hur beslut om prioriteringar fattas. Trafikkontoret ges i strategin ett stort tolkningsutrymme, vilket riskerar att minska den politiska insynen. För att stärka den demokratiska förankringen bör det tydliggöras vilka kriterier som används vid prioritering av åtgärder och hur dessa redovisas. Det bör framgå hur nämnden och allmänheten kan följa upp och granska resultaten.

Vidare vill vi att den nya strategin ska förtydliga hur effektivitet och innovation främjas i arbetet. Underhållet av stadens tillgångar måste ske kostnadsmedvetet och långsiktigt. För att säkerställa hög kvalitet och effektiv användning av skattemedel bör Trafikkontoret arbeta mer resultatorienterat och öppet för samarbete med externa aktörer. En ökad användning av konkurrensutsatta upphandlingar och innovativa partnerskap kan bidra till nya lösningar och bättre resursutnyttjande.

Liberalerna anser också att strategin ska innehålla tydliga och rättvisa principer för prioritering mellan stadens olika delar. Det finns en risk att innerstaden ges företräde framför ytterstaden, trots att behovet av upprustning ofta är störst där. Fördelningen av resurser bör ske utifrån öppna och sakliga kriterier som tar hänsyn till säkerhet, tillgänglighet och social nytta.

Slutligen vill vi att näringslivets och företagens roll i det offentliga rummet lyfts fram tydligare i strategin. En välskött stadsmiljö är inte bara en service till invånarna, utan också en förutsättning för handel, serveringar och entreprenörskap. För oss Liberaler är det självklart att företag som verkar i det offentliga rummet är en viktig del

av stadens liv och attraktivitet. Underhållsplaneringen bör därför ta hänsyn till hur arbetet påverkar näringsidkare och utformas så att det underlättar, snarare än försvårar, för företag att bedriva verksamhet.

Liberalerna vill sammanfattningsvis att den reviderade underhållsstrategin kompletteras med ett tydligt medborgar- och näringslivsperspektiv, stärkt transparens och öppna prioriteringsprinciper, samt ett tydligare fokus på effektivitet och innovation. På så sätt kan strategin bättre bidra till en stad som är hållbar, öppen och dynamisk – byggd i samspel mellan människor, företag och det offentliga.

3. Hamid Ershad Sarabi (C) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet välkomnar en underhållsstrategi med syfte att skapa långsiktighet, bidra till att minska underhållsskulden samt säkerställa en trygg och välfungerande stadsmiljö för alla stockholmare. Underhåll behöver ses som en investering i framtiden, och prioriteringar behöver ske med utgångspunkt i människors vardag. För Centerpartiet är det självklart att rätten till en trygg, grön och ren stadsmiljö ska gälla var du än bor i Stockholm, och en jämlik standard mellan stadsdelarna behöver eftersträvas.

Vi ser även ett behov av att involvera lokala näringar i underhållsstrategin, där en välskött stadsmiljö är avgörande för attraktiviteten. Såväl fastighetsägare, handlare som krögare vill ofta gärna delta i större utsträckning för att se efter underhållet i sitt absoluta närområde, och behöver ges verktyg och forum för att göra detta.

Planerade underhållsåtgärder ger också en möjlighet att göra Stockholm grönare och mer resilient. Precis som strategin lyfter så skapar klimatförändringarna nya utmaningar och ett ökat slitage, där innovation och fysiska tester krävs löpande för att finna de material, tillvägagångssätt och utformningar som är mest slitstarka. En större artvariation krävs för att höja motståndskraften i vårt trädbestånd gentemot extremväder och sjukdomar. Entreprenader som använder fossilfria maskiner och maskiner bör premieras i upphandlingar, upphandlingar ska göras i mindre skala för att möjliggöra för fler aktörer att delta, och trafiksäkerheten för gående och cyklister under pågående arbeten behöver bättre efterföljas.

Beslutsgång

Ordföranden Lars Strömgren (MP) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Lars Strömgren (MP), Johan Heinonen m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) och Anders Lindman (SD).

Ersätтарыttrande

Destiny Zandi Lindgren (KD) lämnar ersätтарыttrande enligt följande:

- a) Att återremittera förslaget till underhållsstrategi,
- b) Att justera den utifrån vad som anförs nedan,
- c) Att därutöver anföra följande:

År 2021 granskade revisionskontoret trafiknämndens underhållsarbete och rekommenderade nämnden att revidera sin drift- och underhållsstrategi. Redan 2022 när vi var med och styrde Stockholm inleddes detta arbete med målet om att säkerställa en omhändertagen, säker och funktionell gatumiljö. Men efter maktskiftet hösten 2022 stannade arbetet av. Revisionens rekommendation återkom 2023 och 2024; först 3 år efter maktskiftet presenteras nu en reviderad strategi för underhållet av stadens gator. Detta ansvarslösa förhållande av helt nödvändigt underhåll saknar motstycke.

Kontoret skriver att underhållsskulden inom många sakområden är omfattande och att den lär växa så länge anslagna medel för underhåll ligger på dagens ohållbara nivå. Bland annat framgår i strategin att broar sedan flera år inte underhållits i den takt som behövts, att många gator nu är i dåligt skick och att man inom dagens ramar inte kommer kunna upprätthålla tillgångarnas tekniska funktion eller hålla det offentliga rummet tryggt. Kontoret skriver även uttryckligen att underhåll med rätt åtgärder vid rätt tid krävs för att undvika kapitalförstöring.

På ren svenska sågas vänsterstyrets och specifikt den miljöpartistiskt präglade trafikpolitiken längs fotknölna. Anslagen är så pass otillräckliga att broar och gator förfaller eller riskerar bli odugliga, stadsrummet blir mer otryggt och trafiksystemets tillgångar i sin helhet utsätts för ren och skär kapitalförstöring. Istället satsas det rekordstora miljardbelopp på ideologiskt motiverade projekt, miljöregleringar, avstängda vägar och lekgator.

Som Sveriges ekonomiska och politiska huvudstad har trafiknämnden ett stort ansvar att förvalta dess trafiksystem. Mot bakgrund av detta avsätter Kristdemokraterna därför en halv miljard mer än majoriteten på underhåll för åren 2023–2026 i våra reservationsbudgetar, 125 mnkr per år. Vi föreslår därför att trafiknämndens investeringsbudget i kommande verksamhetsplan för 2026 justeras i enlighet med investeringsbilagan i vår reservationsbudget, samt att miljöprogrammets mål 2.2 stryks ur programmet; därtill att den tredje punkten i inriktning E stryks. Detta för att bibehålla ändamålsenlighet i trafikkontorets *underhållsstrategi*.

Vid protokollet

Lykke Ask